

Den Selvejende Institution

Danske Taler

Frederiksberg 02-09-2022

Kulturminister Ane Halsboe-Jørgensen

og

Folketingets Kulturudvalg

Vedr. Danske Talers basisbevilling og fortsatte eksistens

Danske Taler blev på finansloven 2019 tilgodeset med en bevilling på 800.000 kr. hvert år i 4 år. Beløbet blev givet til driften af Danske Talers sekretariat. Denne bevilling ses ikke videreført i finanslovsforslaget for 2023, og vi henvender os derfor for at gøre opmærksom på de alvorlige konsekvenser, som dette vil få for Danske Taler fortsatte virke.

Danske Talers vision er at indsamle og dokumentere alle væsentlige taler, som holdes i Danmark. Det gælder fx taler ved højtider, prisoverrækkelser, kulturelle begivenheder, translokationer, jubilæer, indvielser og udstillingsåbninger, og derudover prædikener og ikke mindst politiske taler, idet mange vigtige politiske taler ikke holdes i Folketinget, men ved arrangementer rundt omkring i landet og dermed risikerer at gå tabt for eftertiden.

Bevillingen har sikret at Danske Taler løbende har kunnet indsamle og offentliggøre aktuelle taler samt udvikle kurser og undervisningsmateriale til gavn for undervisere, elever, forskere, journalister, politikere og interesserede borgere. I dag er der knap 2000 taler tilgængelige på www.dansketaler.dk. Hjemmesiden besøges af 8-15.000 personer hver måned. Langt de fleste er unge under uddannelse.

Websiden er blevet et centralt redskab i undervisningen i dansk, historie, samfundsfag og retorik, men den vil hurtigt miste sin relevans, hvis aktiviteterne ikke fortsætter.

Danske Taler er det eneste sted i Danmark, der systematisk tager hånd om talen som mundtlig kulturarv. Gennem de seneste 4 år er der opbygget et team af højt kvalificerede videnskabelige medarbejdere med kompetencer inden for retorik, historie og sprog til at varetage den vigtige opgave at identificere, dokumentere og formidle viden om taler. De er en forudsætning for en fortsat stabil daglig drift og for Danske Talers mulighed for at tiltrække supplerende bevillinger.

Desværre vil vi blive nødt til at afskedige vores medarbejdere, hvis bevillingen ikke kan opretholdes.

Det skal i den forbindelse understreges, at hele bevillingen er gået til aflønning af medarbejdere, til den daglige drift og til aktiviteter, og at bestyrelsen igennem alle årene har arbejdet gratis.

Uden medarbejdere kan aktiviteterne ikke opretholdes og websiden, undervisningsmaterialet, og arkivet vil ikke længere være tilgængeligt.

Med udgangspunkt i bevillingen har Danske Taler med stor succes kunnet indhente fondsmidler til vigtige undervisnings- og kulturformidlingsprojekter, således at det faktiske beløb, som har stået til rådighed til sikring og formidling af den mundtlige kulturarv, er mange gange større end selve bevillingen.

Danske Taler har fx i begyndelsen af året modtaget en bevilling på 12,9 mio. kroner fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal. Ambitionen med projektet er at styrke nordisk samhørighed og nordisk kultur- og demokratiforståelse ved at udvikle danske, norske og svenske gymnasielevs evne og interesse for at holde taler og debattere.

Projektet, som løber fra 2022 til 2025, er et samarbejde mellem Danske Taler og blandt andet Københavns Universitet, Uppsala Universitet og Universitetet i Bergen. I projektet deltager også RØST, gymnasielærernes faglige foreninger, Foreningen Norden og Museum Kolding, som netop har fået indrettet besøgscenter Skamlingsbanken, hvor den første nordiske talefestival skal holdes i foråret 2023.

Norden og verden består af tre delprojekter: 1) udvikling af undervisningsmateriale via identifikation og digitalisering af prominente nordiske taler om bl.a. demokratisering, velfærd, klima og ligestilling, 2) en årlig nordisk talefestival for unge og 3) kompetenceudvikling af gymnasielærere.

En fortsættelse af bevillingen være nødvendig for projektets gennemførelse, da A.P. Møller Fonden som bekendt ikke giver tilskud til de tilgodesete organisationers driftsudgifter.

Med udgangspunkt i de gode nordiske relationer arbejder vi på, at Danske Taler bliver et fællesnordisk talearkiv. Også disse planer må skrinlægges, hvis der ikke kan opnås en fortsættelse af den nuværende bevilling.

En fortsættelse af bevillingen på 800.000 kr. i de kommende fire år vil være af afgørende betydning for at Danske Taler kan gennemføre projektet Norden og verden og samtidig fortsat løbende sikre den mundtlige danske kulturarv. I modsat fald vil den opbyggede ekspertise gå tabt, indsamlingen vil gå i stå, de igangværende projekter vil ikke kunne fortsættes, ligesom de lovende muligheder for at videreudvikle Danske Talers virke ikke vil kunne forfølges.

Vi beder derfor indtrængende om at blive tilgodeset ved de kommende finanslovsforhandlinger og uddyber gerne ovenstående på et møde.

Med venlig hilsen

Jesper Troels Jensen (Formand)
Sabine Kirchmeier (Medlem af forretningsudvalget)
Gorm Tortzen (Medlem af forretningsudvalget)